

Maj, Nr 5/2023 (246)

Informator parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
w Słupsku

*Nie wzbraniaj się czynić dobrze potrzebującemu,
jeżeli to leży w twojej mocy.*

Prz 3,27

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Słupsku

ul. Krzywa 1, 76-200 Słupsk

Kontakt: slupsk@luteranie.pl

tel.: 00 48 (0) 59 842 25 77

Nr konta: PL **25160014621816836860000001**

KOD SWIFT: PPABPLPK

Duchowny:

Proboszcz: ks. Wojciech Froehlich

e-mail: wojciech.froehlich@luteranie.pl

tel. 00 48 59 842 25 77, kom. 605 556 749

Adresy kościołów i kaplic:

Kościół Świętego Krzyża: Słupsk ul. Słowackiego 40

Kaplica w Lęborku: Lębork, ul. Wojska Polskiego 47

Kaplica Gardna Wielka: Gardna Wielka, ul. Pomorska 2

Strony internetowe:

www.slupsk.luteranie.pl • www.luteranie.pl

Korekta: Anna Froehlich

Słowo duszpasterza

Nie wzbraniaj się czynić dobrze
potrzebującemu,
jeżeli to leży w twojej mocy.
Prz 3,27

Drodzy w Chrystusie!

Maj to z pewnością jeden z najpiękniejszych miesięcy w roku. W wielu parafiach to czas konfirmacji, podczas których młodzi ludzie wyznając wiarę deklarują swoją przynależność do Chrystusa i Jego Kościoła. To także czas świętowania Wniebowstąpienia Jezusa oraz Zesłania Ducha Świętego, podczas których to świąt dziękujemy Bogu za Kościół, za wspólnotę do której przynależymy od dnia naszego Chrztu Świętego.

Zadaniem Kościoła jest głoszenie Ewangelii o Jezusie Chrystusie oraz udzielanie sakramentów według Jego ustanowienia. Do tej służby i zadań Bóg powołuje duchownych, ale także świeckich. Można powiedzieć, że wszyscy jako wyznawcy Chrystusa jesteśmy powołani do składania świadectwa wiary. Możemy to czynić na różne sposoby, nie na końcu naszym zaangażowaniem w pomoc bliźnim.

ks. Wojciech Froehlich

*Proboszcz parafii
w Słupsku*

Hasło miesiąca wzywa nas do aktywnego zaangażowania się na rzecz bliźniego. Pomoc potrzebującym nie jest „wynalazkiem” czasów nowożytnych. Ludzie, którzy potrzebują wsparcia i realnej pomocy zawsze byli, są i będą, dlatego nasze „oczy wiary”, nie powinny być skierowane wyłącznie na płomiennie przemawiających kaznodziejów a nasze „uszy wiary” nie tylko powinny słuchać przekazywanego słowa. Zarówno nasze oczy i uszy powinny przekazywać to co zobaczyły i co usłyszały naszym „dłoniom wiary”, aby te zakasały rękawy i słowa zamieniały w działanie.

Niech Bóg was na drodze waszej wiary błogosławi, niech daje Wam chęci do słuchania i motywację do działania.

Z modlitwą
Wasz Duszpasterz

Wstąpił do nieba

ks. Wojciech Froehlich
Proboszcz Parafii w Słupsku

I widziałem w widzeniach nocnych: Oto na obłokach niebieskich przyszedł ktoś, podobny do Syna Człowieczego; doszedł do Sędziwego i stawiono go przed nim. I dano mu władzę i chwałę, i królestwo, aby mu służyły wszystkie ludy, narody i języki, Jego władza - władzą wieczną, niezmienną, jego królestwo - niezniszczalne.

Dn 7,13-14

Drodzy w Chrystusie!

Święto Wniebowstąpienia upamiętnia powrót Syna do Ojca, ale jednocześnie upamiętnia rozstanie Nauczyciela z uczniami. Zarówno jedno jak i drugie upamiętnienie dotyczy wydarzeń, które mają swoje konsekwencje. Właściwie wszystko w życiu, wszelkie

decyzje, kroki, które podejmujemy niosą za sobą konsekwencje. Pierwsze „upamiętnienie”, które wiąże się z dzisiejszym świętem to powrót Syna do Ojca. Nie chodzi tu oczywiście o historię syna marnotrawnego, ale chodzi o inną relację Ojciec-Syn. Poprzez wstąpienie do nieba Jezusa Chrystusa następuje ponowne połączenie istoty Boskiej.

Logos czyli Słowo z prologu Ewangelii Jana, które było słowem stwórczym, a później stało się ciałem i przyszło na świat w osobie Jezusa Chrystusa teraz powraca do przestrzeni Boga, którą umownie nazywamy niebem. Jakie są konsekwencje tego powrotu? Jezus został posłany, a właściwie dany ludzkości świata po to, aby

ludzie poznali wielkość Boga ale przede wszystkim doświadczyli Jego miłości. On stał się dowodem na to, że Bóg nie porzucił człowieka ze względu na jego grzech, wręcz przeciwnie, dostrzega w człowieku wartość, o którą warto walczyć. Ta walka to nie była jakaś

przez Ojca została wypełniona.

Dzięki odebraniu śmierci władzy nad człowiekiem Bóg daje wyraźny sygnał człowiekowi: Ja jestem tym, który chce ciebie odzyskać. Jestem po twojej stronie, zrobiłem wszystko co potrzebne, abyś nie musiał ponosić wiecz-

potyczka, ale prawdziwie krwawa walka. Pozornie przegrana, jak myśleli ci, którzy stali pod krzyżem Golgoty, bo przecież Jezus oddał ducha i zmarł, ale w konsekwencji była to walka wygrana, ponieważ śmierć została pokonana przez Jego zmartwychwstanie. To było zwycięstwo, które dokonało się dla nas i ze względu na nas. W ten sposób, misja z jaką przyszedł na ziemię Syn posłany

nych konsekwencji tego, co miało miejsce w Edenie. To jest pierwsza konsekwencja świętowanego dzisiaj wydarzenia i choć okupiona cierpieniem Boga jest ona dla nas oczywiście jak najbardziej pozytywna.

Drugi powód upamiętnienia wniebowstąpienia to rozstanie uczniów z Jezusem. Tam na Górze Oliwnej, widzieli Go po raz ostatni. Tam kończy się pozmartwych-

wstaniowa obecność Jezusa, której apostołowie doświadczali jeszcze przez 40 dni po radosnym poranku zmartwychwstania. Nadszedł moment rozstania. Moment smutny, bo uświadamiający spoglądającym w górę za Jezusem uczniom, że ich Nauczyciela już nie będzie z nimi tak jak do tej pory. Nie będą mieli takiego kontaktu jak przez minione trzy lata, kiedy był z nimi dzień w dzień, kiedy mogli wsłuchiwać się w Jego zwiastowanie, kiedy na własne oczy widzieli dokonywane przez Niego cuda. Od tego rozstania wszystko się zmieni. Teraz ciężar głoszenia Ewangelii o zbawieniu w Jezusie spoczywać będzie na ich barkach. Czy są na to gotowi?

Wszystkie rozstania niosą za sobą emocjonalny ładunek. Oczywiście kiedy myślimy o rozstaniach spowodowanych śmiercią to świadomość jej nieodwracalności wywołuje uczucie bólu, pogrążamy się w żałobie. Tego apostołowie doświadczali pod krzyżem Jezusa, sądzili, że rozstają się z Panem na zawsze. Byli przepełnieni smutkiem i strachem, ale radość ze zmartwychwstania zupełnie zmieniła ich nastroje. Mogli się znowu cieszyć z bycia we wspólnocie, ale przede wszystkim z tego, że Ten, którego opłakiwali, żyje. Ich radość nie trwała długo, a

ich zaufanie znowu zostało poddane próbie. Teraz ponownie muszą się rozstawać, ale jest to zupełnie inne rozstanie. Temu rozstaniu towarzyszy tęsknota za wypełnieniem obietnicy o powtórnym przyjsciu Jezusa na ziemię. Czyli tęsknota za konsekwencją tego, co będzie ostatecznym przypieczętoowaniem obietnicy zbawienia, kiedy Jezus przyjdzie, aby wziąć w obronę nas, którzy tej obrony potrzebujemy. Zatem konsekwencja rozstania Jezusa z Apostołami jest dla nas również pozytywna w skutkach, ponieważ stajemy się adresatami i odbiorcami tej obietnicy. Podkreślają to słowa, które Jezus wypowiedział do swoich uczniów, w miejscu w którym, jako Słowo wcielone, zakończył swoją misję na ziemi, mówiąc: *Idźcie i czyńcie uczniami wszystkie narody ucząc je przestrzegać wszystkiego co wam przykazałem, a oto ja jestem z wami po wszystkie dni aż do skończenia świata.*

Pomimo rozstania Jezus zapewnia o swojej obecności i wsparciu dla tych, którzy nie zastygają w bezruchu patrząc w niebo za odchodzącym Jezusem, ale idą zgodnie z misyjnym nakazem Jezusa, nauczają i zapraszają do stania się częścią Bożej rodziny. To zaproszenie jest niezmiennie aktualne dla każdego i każdej z

nas. To jest kolejna konsekwencja Bożej ingerencji w historię człowieka.

Taką ponadczasową wizję Boga, który jest potężny i wszechwładny i który roztacza opiekę nad całym stworzeniem przedstawia starotestamentowy tekst księgi Daniela. Przytoczony fragment jest jedynie wycinkiem dłuższej relacji proroka z jego sennego widzenia. Ostatnie dwa wersety ukazują jakby zapowiedź wydarzenia, jakiego świadkami byli uczniowie. Syn Człowieczy na obłoku przyjmuje rolę obrońcy, który wstawia się za tymi, którzy pozostają Mu

wierni. Jest przedstawiony jako król, który obejmuje swoim panowaniem cały świat. Dzisiaj jesteśmy zaproszeni do tego, aby przyjąć konsekwencje, jakie niesie ze sobą wniebowstąpienie Jezusa, które jest swoistą pętlą Bożego działania w naszym życiu. Bóg zaprasza nas do tego, abyśmy nie patrzyli jedynie w niebo za odchodzącym Jezusem, ale abyśmy praktykując naszą wiarę oczekiwali Jego powrotu. Ten powrót jest dla nas najważniejszą konsekwencją Bożego działania.

Amen.

**EWANGELICKIE POMORZE
MIEJSCA I LUDZIE**

Słupsk i Pomorze Środkowe, to obszar, którego mieszkańcy są przywiązani do przestrzegania prawd biblijnych, ale i otwarci na nowinki religijne. Początki Reformacji na terenie miasta datuje się na 1517 r., kiedy to doszło do poważnego sporu z miejscowym duchowieństwem w sprawach podatkowych. Szerzenie podglądów Lutra zaowocowało przyjęciem luteranizmu przez słupszczan w 1525 r.

Po oficjalnym wprowadzeniu Reformacji Słupsk stał się miejscem pierwszej wizytacji kościelnej kierowanej przez J. Bugenhagena. Tutaj też siedzibę miała jedna z trzech superintendentur generalnych Pomorza.

Wiek XVIII obrodził aktywnością pietystów, którzy stworzyli jeden z najaktywniejszych na Pomorzu ośrodków tego ruchu. Istotną rolę w ruchu pietystycznym odgrywali duszpasterze z powiatu słupskiego. Jeden z nich P. Schimansky był herrnhutystą.

W XIX w. przychyłność mieszkańców wobec nowinek religijnych oraz silne przywiązanie do prawd biblijnych, pozwoliły na działalność na tym terenie postaci znaczących w dziewiętnastowiecznym przebudzeniu religijnym, takich jak filozof F. Schliermacher, czy kompozytor G. Knak.

W latach trzydziestych i czterdziestych XX w. na terenie Pomorza Środkowego w Kościele ewangelickim ścierały się wpływy faszystów i ich przeciwników. W opozycji wobec biskupów K. Thoma i L. Müllera działało wielu członków Kościoła Wyznającego, w tym m.in. D. Bonhoeffer.

W Informatorze Parafialnym prezentujemy miejsca i osoby ważne dla dziejów pomorskiego ewangelicyzmu.

Ciecholub, Warcino

Ciecholub to wieś położona w gminie Kępice, wzmiankowana w dokumentach historycznych od XV wieku. Właścicielami

folwarku byli wówczas Peter Krummel ze Sławna i von Zitzewitzowie. W roku 1907 majątek Ciecholub kupił Franz von Zitzewitz mieszkający w pobliskim Puştowie. Po nim dobra odziedziczyła jego jedyna córka Hanneliese, żona grafa von Brocke ze Stargardu koło Reska, która władała nimi do 1945 roku.

Warcino to stara wieś len-

na rodu von Zitzewitz, której folwark w latach 1867-1945 był w posiadaniu rodziny Otto von Bismarcka. W czasach ewangelickich parafialnym kościołem dla mieszkańców Warcina był kościół w pobliskim Osowie. W samym Warcinie ok. 1860 roku wybudowano kaplicę przypałacową. Obiekt ten - po przebudowie - włączony został w obręb domu

mieszkalnego Piotra Mańki, ewangelika, dyrektora szkoły leśnej, kuratora PEA Słupsk i kuratora Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej KEA. 23 września 2015 r. na budynku Centrum Edukacji Regionalnej odsłonięta została tablica

pamiątkowa upamiętniająca Piotra Mańkę.

Do najpiękniejszych i najcenniejszych obiektów zabytkowych na terenie Gminy Kępcie należy XVII-wieczny kościółek szachulcowy obecnie usytuowany w Warcinie. Pierwsza wzmianka o budowie kościoła we wsi Ciecholub pochodzi z 1565 r. W obecnym kształcie kościół zbudowany został w roku 1799, wieżę i zakrynię dobudowano w 1911 r. Budowla położona była poza obrębem wsi, na skarpie, po wschodniej stronie drogi prowadzącej do Miastka. Od strony wschodniej do kościoła przylegał cmentarz. Kościół posiada konstrukcję szkieletową, z belkowodskowym stropem oraz dachem krokwiowo-jętkowym, krytym pojedynczą dachówką karpiówką. Kościół zbudowano na planie prostokąta, jako obiekt jednawowy bez wyodrębnionego pre-

zbiterium. Empora umieszczona została w zachodniej części kościoła. W nawie przed ołtarzem umieszczona została murowana krypta.

Kościół do 1976 roku nieprzerwanie był użytkowany przez miejscowy zbor ewangelicki, w którym nabożeństwa odprawiano w języku niemieckim. Na terenie wioski aż do drugiej połowy lat pięćdziesiątych działała

także szkoła z niemieckim językiem wykładowym. Po II wojnie światowej część wyposażenia kościoła została nielegalnie przejęta i trafiła do kościoła rzymskokatolickiego w Miastku.

29 czerwca 1971 r. na mocy Ustawy z 23 VI 1971 r. o przejściu na osoby prawne Kościoła Rzymskokatolickiego oraz innych Kościołów i związków wyznaniowych własności niektórych nieruchomości położonych na Ziemiach Zachodnich i Północnych opiswany obiekt stał się własnością Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, gdyż zbory niemieckie nie posiadały osobowości prawnej. Założenie Księgi Wieczystej nastąpiło dopiero w 1994 roku. 25 maja 1995 r. kościół został notarialnie

nieodpłatnie подарowany Gminie Kępice. Decyzją Rady Miasta i Gminy Kępice został przekazany w lipcu 2001 r. Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku. Po demontażu i rekonstrukcji miał stanąć w Czystej, koło Gardny Wielkiej, gdzie tworzona była filia Muzeum Wsi Słowińskiej z Kluk. Koszt odnowienia świątyni szacowano na około 1 mln złotych.

Ostatecznie jednak zdecydowano o jego odbudowie na terenie Warcina. Rekonsekracja kościoła na terenie Zespołu Szkół Leśnych miała miejsce 17 sierpnia 2012 roku. Aktu poświęcenia dokonał bp Marcin Hintz, zwierzch-

nik Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej KEA w obecności duchownych ewangelickich, grekokatolickiego i rzymskokatolickiego.

Ostatnim ewangelickim proboszczem przedwojennej parafii Osowo, do której jako filiał przynależał ciecholubski kościół oraz warcińska kaplica, był od 21 października 1921 r. ks. Eugen Vogel (* 16 IX 1865 Kępno, ord. 6 II 1898). Jego poprzednikami byli: ks. Michael Sufe, ks. Titus Büstrow (1573-92), ks. Johann Schipper lub Schiffer (1593-1620), ks. Johann Schipper lub Nautlerus (1621-64), ks. Andreas Pohlemann (1665-82), ks. Carl Köslitz (1683-97), ks. Georg Pontanus (1698-1714), ks. Johann Jeremias Heidenreich (1714-28),

ks. Jakob Bartholomäus Schütz (1729-45), ks. Martin Friedrich Schmidt (1746-54), ks. David Christlieb Frese (1756-61), ks. Johann Gotlieb Vangerow (1762-94), ks. Johann Christian Gotthilf Marche (1794-1842), ks. Franz Albin Christoph Wulert (1843-90), ks. Friedrich Otto Schumann (1890-1905) i ks. Friedrich Jäckel (1905-21).

Od 1945 do 1957 roku obsługą duszpasterską na tym

terenie zajmował się świecki kaznodzieja, lektor Max Totzke z

Osowa. Następnie nabożeństwa odprawiali duchowni dojeżdżający ze Słupska: ks. Maksymilian Cybulla (1957-60), ks. Gustaw Burchart (1960-62), ks. Eryk Smoleński (1962-68), ks. Lucjan Steinhagen (1969-71), Emil Gatner (1971-72) i ks. Jerzy Krawczyk (1972-76).

W połowie lat pięćdziesiątych na opisywanym obszarze działały parafie ewangelickie w Osowie (890 wiernych), Przytoku (450) i Wołczy Wielkiej (360), Ciecholub był wtedy filią Osowa. Aż do połowy lat sześćdziesiątych liczba zborowników uczęszczających na nabożeństwa do kościoła we wsi Ciecholub oscylowała wokół 80 osób, przy czym na terenie ówczesnego powiatu miastecznego działały wtedy jeszcze zbory w Wołczy Wielkiej (100 osób) i Objezierzu (ok. 30). W połowie lat siedemdziesiątych (październik 1975) na terenie powiatu działały już tylko 2 zbory: Ciecholub (30 osób) i Wołcza (40).

W 1976 r. zaprzestano odprawiania nabożeństw z uwagi na częste włamania, liczne kradzieże (m.in. ławek kościelnych) i plądrowanie podziemi. Akty wandalizmu miały także miejsce na otaczającym kościółek cmentarzu. Wyposażenie kościoła w latach 1971-76

zostało przeniesione i zdeponowane jako depozyt w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku. W posiadaniu muzeum znalazło się 25 obiektów inwentarzowych, m.in.: piękna empora muzyczna z trzeciej ćwierci XVII wieku, przerobiona w XVIII wieku i 1911 roku, płaskorzeźba „Ostatnia Wieczerza” z XVII wieku (pochodząca z Przytocka), płaskorzeźba „Ukrzyżowanie” z XVIII wieku, 3 lichtarze żeliwne z XIX wieku, 1 lichtarz cynowy z połowy XVII wieku, świecznik wiszący, mosiężny z XVII wieku (z Przytocka), miedzioryt „Zmartwychwstanie”, „Opłakiwanie”, „Hołd Trzech Króli” A. Gabera z 1859 roku, żyrandol mosiężny z końca XVIII wieku, chrzcielnica z XVIII wieku, malowidła z empory bocznej XVII/XVIII wiek, elementy ołtarza głównego z 3 ćwierci XVII wieku, tablice do numerów pieśni.

Od drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych Warcino było miejscem ewangelickich pikników parafialnych, konferencji popularno-naukowych, spotkań międzynarodowych, konferencji duchownych ewangelickich, luterańskich obozów młodzieżowych (2003-12), synodów diecezjalnych (2005-16), a w latach 2006-12 ewangelickich dożynek diecezjalnych. W

dniach 18-20 października 2013 r. w Warcinie odbył się ogólnopolski Synod Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego.

Piotr Mańka (* 15 XI 1949 Wyry - † 23 IX 2014 Słupsk), leśnik, nau-

czyciel, ewangelicki działacz religijny; s. Jerzego, stolarza, zatrudnionego w przedsiębiorstwie budowlanym i Marii z d. Żogała; 1967 matura w LO w Mikołowie, 1967-72 studia i dyplom mgra inż. na Wydz. Leśnym Akademii Rolniczej w Poznaniu, 1987 studia podyplomowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w leśnictwie na AR Poznań, 2009 studia podyplomowe z filozofii i etyki w Wyższej Szkole Gospodarstwa w Byd-

goszczy; 1972-74 wiceprzewodniczący Rady Okręgowej Zrzeszenia Studentów Polskich w Poznaniu, odpowiedzialny za Studencki Ruch Naukowy, 1974-78 zastępca dyrektora Ośrodka Transportu Leśnego w Połczynie-Zdroju, 1976-79 zastępca dyrektora Uzdrawiska Połczyn-Zdrój, 1979-83 własne gospodarstwo rolne, zajmujące się hodowlą zwierząt i uprawą roślin, 1983-97 nauczyciel etyki, przedmiotów zawodowych oraz języka niemieckiego w Zespole Szkół Leśnych w Warcinie, 1995-99 wiceprzewodniczący Zarządu Słupskiego Związku Ludności Pochodzenia Niemieckiego, 1997-2000 wicedyrektor, 2000-14 dyrektor Zespołu Szkół Leśnych w Warcinie, 2006-14 dyrektor Centrum Edukacji Regionalnej Powiatu Słupskiego; 1997 konwersja na ewangelicyzm, 1997-2014 członek PEA Słupsk, 2001-14 członek Synodu Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej, 2012-14 kurator diecezjalny; żona Aleksandra zd. Kędzierska (* 2 VII 1950), inżynier rolnik, wieloletnia pracownica Internatu Zespołu Szkół w Warcinie, córki: Tatiana i Paulina (* 1980), prawniczka i germanistka; upamiętniony tablicą na budynku dawnej wozowni w Warcinie, otrzymał następujące odznaczenia i nagrody: 2005 Krzyż Zasługi na

Wstędze przyznany przez prezydenta RFN, „Srebrny Liść Dębowy” przyznany „Za zasługi dla Pomorza”, Medal KEN, Nagroda Ministra Środowiska RP (3-krotnie), Złota Odznaka Ligi Ochrony Przyrody, Złota Odznaka ZNP, 2014 Nagroda im. ks. Leopolda Otto za ratowanie ewangelickiego dziedzictwa na Pomorzu; zmarł po ciężkiej chorobie, uroczystości pogrzebowe odbyły się w kościele szkolnym w Warcinie, kościele Świętego Krzyża w Słupsku i na cmentarzu komunalnym w Kępicach.

Max Totzke (* 1890 - † 1970), po II wojnie światowej robotnik rolny, zam. w Osowie; 1945-57 kaznodzieja, lektor świecki, duszpasterz ewangelików w zborach niemieckojęzycznych: Osowo, Ciecholub, Miastko oraz w powiecie sławnieńskim. *Podobnie jak wszyscy inni, musiał pracować w dni powszednie i odprawiał nabożeństwa za darmo. Niedzielnym porankiem poświęcał na nabożeństwa, a po południu na lekcje confirmacyjne. Nie był najzdrowszy, ale zawsze bardzo wesoły, żadne zadanie nie było dla niego zbyt trudne. Wyrazem wdzięczności była wysoka frekwencja na nabożeństwach. Bez specjalnego przygotowania wygłaszała porywające kazania, bez wysiłku głosowego. W swoich wystą-*

pieniach był bardzo skromny, ale wszyscy wychodzili z nabożeństwa wzmocnieni i pocieszeni – wspominała Elinor Mix, z domu Witt, która wówczas pracowała jako nauczycielka w szkole niemieckiej.

Jan Wild

Zdjęcia:

1. Kościół – Ciecholub (1929)
2. Kaplica w Warcinie (1959)
3. Dawna kaplica w Warcinie – dom mieszkalny P. Mańki (1996 lub 2023)
4. Tablica odsłonięta w 2015 r.
5. Widok na empore – Ciecholub (przed 1945)
6. Ołtarz – Ciecholub (po 1945)
7. Kościół w Warcinie (2015)
9. Rekonsekracja kościoła w Warcinie (2012)
10. Kamień pamiątkowy – Ciecholub
11. Dożynki diecezjalne (2010)
12. Synod diecezjalny (2016)
13. Synod Kościoła w Warcinie (2013)
14. Nieczynny kościół – Ciecholub (1995)

Prośby modlitewne

W Informatorze Parafialnym na stałe zagościła rubryka z propozycjami tematów do modlitwy, które dotyczą życia naszych parafii. To wsparcie, którego potrzebują nie tylko duchowni i rady parafialne, ale cała wspólnota parafii, czyli wszyscy jej członkowie - od najmłodszych do najstarszych.

Prośby modlitewne:

- o duchownych Kościoła, o rady parafialne, o wszystkich zaangażowanych w różne działania Kościoła i parafii;
- o prześladowanych chrześcijan w różnych krajach świata;
- o powołania do służby w Kościele
- o dobre przygotowania do nagrań nabożeństwa na Święto Zesłania Ducha Świętego.
- o to, żeby Biblia była powszechnie czytana i prowadziła do poznania i wyznania Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana;
- o chorych, samotnych, opuszczonych i o wszystkich, którzy przeżywają trudne momenty swojego życia;
- o wszystkie prowadzone przez naszą Parafię inicjatywy duszpasterskie i społeczne;
- o tych, którzy poszukują swojego duchowego „portu”;
- o nasze dzieci i młodzież, szczególnie tę przygotowującą się do konfirmacji;
- o nasze rodziny i bliskich
- o tych, którzy się smucą i doświadczają cierpienia;
- o pokój na świecie.

O tym, co za nami

Kobiety w akcji

W październiku 2022 podczas spotkania roboczego podjęłyśmy decyzję, że projekt diakonijny na który fundusze zostaną przeznaczone z Kościoła Północnych Niemiec nakierowany będzie na osoby starsze w naszej parafii 65+. Takich osób było 56. Wykonawcami projektu miały być chętne panie z naszej parafii. W tym celu założona została grupa na What's Appie i 26 naszych parafianek

otrzymywało zaproszenia na piątkowe spotkania kobiet, tam również wymieniałyśmy się informacjami i pomysłami. Postanowiłyśmy, że przygotowujemy prezenty

dla seniorów na święta Bożego Narodzenia, a w drugiej części projektu Wieczór Pasyjny dla Seniorów przed Wielkanocą.

W ramach projektu odbyło się 9 spotkań:

- 18.11.2022 tworzyłyśmy kartki świąteczne
- 25.11.2022 zrobiłyśmy 56 świec żelowych z ozdobami świątecznymi
- 2.12.2022 dekorowałyśmy pierniki, które uprzednio chętne panie upiekły w domach

- 9.12.2022 zrobiłyśmy krasnale z włóczki i pakowałyśmy prezenty, do których oprócz kartek, świec, pierniczków i krasnali włożyłyśmy kalendarze „Dobry Zawsiew” z inspirującym przesłaniem na każdy dzień.

Kolejny tydzień przeznaczony był na rozwożenie

prezentów do domów seniorów, gdzie spotykałyśmy się z bardzo ciepłym przyjęciem i niejednokrotnie wzruszeniem. Grudzień

był również czasem przygotowań ozdób świątecznych na kiermasz adwentowy.

Drugą część projektu rozpoczęliśmy spotkaniem 17 lutego 2023, podczas którego wykonaliśmy 12 wieńców na groby parafian wykorzystując w tym celu choinkę z kościoła. 10 marca spotkałyśmy się aby malować kamyki – dekorowałyśmy je farbami umieszczając na nich motywy wielkanocne. Kamyki te miały być wykorzystane podczas spotkania dla seniorów.

Ostatnim elementem projektu był Wieczór Pasyjny dla Seniorów. W tym celu wysłałyśmy zaproszenia dla wszystkich parafian 65+ i 24 marca o 17:00 w Centrum Diakonii i Dialogu odbył się Wieczór Pasyjny, podczas którego przedstawiłyśmy przebieg projektu, wspólnie zaśpiewaliśmy kilka pieśni pasyjnych, ksiądz wygłosił rozważanie, rozmawialiśmy delektując się pyszną kolacją, a następnie realizowałyśmy projekt „Wielkanoc w szkle” sadząc rośliny do specjalnie zakupionych w

tym celu dekoracyjnych słoici. 31 marca spotkałyśmy się jeszcze raz tworząc kolejne kompozycje w szkle, żeby prezenty te mogły trafić do domów seniorów jeszcze przed Wielkanocą. Projekt ten wywołał uśmiech nie tylko na twarzach naszych parafian – twórcze spotkania kobiet były świetną okazją do wzajemnej in-

tegracji oraz pożytecznie i ciekawie spędzonego czasu. Wszystkim paniom, które wzięły udział w projekcie serdecznie dziękujemy za poświęcony czas, pracę wolontariacką i tworzenie ciepłej atmosfery. Dziękujemy również Diakonii MV za możliwość realizowania tego projektu poprzez przekazane nam fundusze.

Anna Froehlich

Skarbonka diakonijna

W czasie pasyjnym uczestniczyliśmy w ogólnopolskiej, ekumenicznej akcji diakonijnej Skarbonka diakonijna. Po podliczeniu zebranych środków komisja stwierdziła, że

zebraliśmy 570,34 zł. Wszystkim, którzy włączyli się w akcję dziękujemy. Zebrane środki zostaną przekazane do Diakonii Polskiej.

Dysputa w Czepelinie

W grudniu 1524 roku na Starym Rynku odbyła się dysputa teologiczna luteranina ks. J. Amandi z du-

chownymi katolickimi. W jej wyniku miał miejsce tzw. "tumult religijny" oraz 25 listopada 1525 r. ustanowiono przy kościele Mariackim pierwszego oficjalnego pastora – ks. Jakuba Hogensee, następnie od stycznia 1535 r. już w roli superintendenta generalnego wschodniej części Księstwa Pomorskiego. Niemalże 499 lat później w Kluboksięgarni Czepelin przy Starym Rynku w Słupsku z inicjatywy słupskiego Klubu "Tygodnika Pomorskiego" odbyła się dyskusja naukowa katolickiego teologa dr Michała Rycherta z ewangelickim teologiem dr. hab. Jerzym Sojką.

Spotkanie spotkało się z dużym zainteresowaniem słupszczyzan.

muzyczne wieczory w kościele ewangelickim

MUZYKA SAKRALNA ZE WSCHODU I ZACHODU

koncert pod patronatem
Katedry Sztuki Muzycznej Akademii Pomorskiej w Słupsku

wykonawcy – pracownicy, studenci i absolwenci Katedry

Katarzyna Chacińska – mezzosopran

Chóry Katedry Sztuki Muzycznej

pod dyrekcją

Jarosława Chacińskiego i Tadeusza Formeli

Maciej Babnis – organy

SŁUPSK

ul. Słowackiego 40

środa 10 maja 2023

godz. 19.30

projekt współfinansowany ze środków Miasta Słupska

BP GA BRATNIA POMOC im. Gustawa Adolfa

O, jak miłe są przybytki twoje, Panie Zastępów! Dusza moja wzdycha i omdlewa z tęsknoty do przedsionków Pańskich. Serce moje i ciało woła radośnie do Boga żywego. Ps. 84, 2-3

Drogie Siostry i Bracia w Jezusie Chrystusie!

Wydarzenia ostatniego roku dobitnie pokazały światu, że nic nie jest nam dane raz na zawsze i to co uważaliśmy za niezmiennie i trwałe posypało się jak budowla z kart. Wojna za naszą wschodnią granicą, barbarzyńskie zniszczenie miast, dróg i kluczowej infrastruktury kraju, powinna dać nam wymowną lekcję wdzięczności i docenienia tego co jest w naszych zasobach i naszym posiadaniu. Dobra materialne, z których na co dzień korzystamy, nasze komfortowe domy, nowoczesne szkoły, dobrze utrzymane

kościół są świadectwem troski i dbałości o to, co Bóg w swej łasce nam powierzył w posiadanie i zarządzanie. Bratnia Pomoc im. Gustawa Adolfa już od wielu lat czynnie wspiera wszystkich, którym zależy na dobrym stanie technicznym i pięknym wyglądzie świątyni, plebanii i innych budynków parafialnych. Dzięki działaniom Bratniej Pomocy, a w szczególności zbiórkom prowadzonym w parafiach w całej Polsce i hojnym ofiarodawcom wiele kościołów i kaplic odzyskało swoją świetność, wiele parafialnych wnętrz poprawiło swój stan techniczny i podniosło standard stając się dumą zapobiegliwych parafian.

Od kilku już lat inwestujemy także w pracę młodzieżową i wspomagamy takie projekty jak: Ogólnopolskie Zjazdy Młodzieży Ewangelickiej, przygotowanie miejsc noclegowych dla młodych ludzi pragnących spędzić czas w

społeczności siostr i braci Kościoła, dofinansowanie wyjazdów Konfirmantów, oraz wiele innych inicjatyw.

Wierzymy, że również w roku 2023, jako Ci, którzy „umiłowali Przybytki Pana Zastępów” połączymy swoje siły i zbierzemy ofiary na wsparcie ważnych remontów i modernizacji budynków sakralnych oraz projektów młodzieżowych.

Prosimy Was o składanie ofiar dając Wam, Drodzy, różne możliwości:

1. Przelew na konto Waszej Parafii z dopiskiem – ofiara na

BPGA

2. Złożenie ofiary w Kancelarii Parafialnej.

3. Złożenie ofiary poprzez system szybkich przelewów znajdujący się na stronie luteranie.pl również z dopiskiem – ofiara na BPGA.

Każda suma, podarowana z serca, jaką zdołacie przełać, czy wpłacić w swojej Parafii, będzie wykorzystana dla Kościoła!

Prosimy o Waszą ofiarność płynącą z serca dla wszystkich naszych współwyznawców. Bóg zapłać!

SPOTKANIA DLA KOBIEC

CDD TRAUGUTTA 16

CZWARTE PIĄTEK MIESIĄCA

(PODCZAS PROJEKTÓW - CZEŚĆC)

GODZ. 17:00

- REALIZOWANIE PROJEKTÓW
DIAKONIJNYCH
- DYKUSJE NA CIEKAWY TEMATY
- WIECZORY FILMOWE
- TWÓRCZE ZAJĘCIA
- SMACZNE PRZEKĄSKI

Humor z befką

Przedszkolanka przechadzała się po sali obserwując rysujące dzieci. Od czasu do czasu zagląda, jak idzie praca. Podchodzi do dziewczynki, która w skupieniu coś rysuje. Przedszkolanka pyta ją, co rysuje. Dziecko odpowiada:

- Rysuję Boga.

Zaskoczona nauczycielka po chwili odpowiada:

- Ale przecież nikt nie wie, jak Bóg wygląda.

Nie przerywając rysowania dziewczynka mówi:

- Za chwilę będą wiedzieli.

Na lekcji religii nauczyciel omawia z 5 i 6-latkami 10 przykazań. Właśnie omówili przykazanie o szanowaniu rodziców i nauczyciel pyta:

- A czy jest jakieś przykazanie, które mówi o tym, jak traktować braci i siostry?

Mały chłopiec (najstarszy z rodzeństwa) bez dłuższego zastanowienia:

- Nie zabijaj!

Turysta w Ziemi Świętej zdecydował się, że wynajmie łódkę, żeby popływać sobie po jeziorze. Właściciel łódki żąda 100 USD, na co turysta ze zdziwieniem kręci głową, że to strasznie drogo.

Wtedy właściciel łódki z dumą mówi:

- Wie pan, sam Jezus chodził po tym jeziorze pieszo.

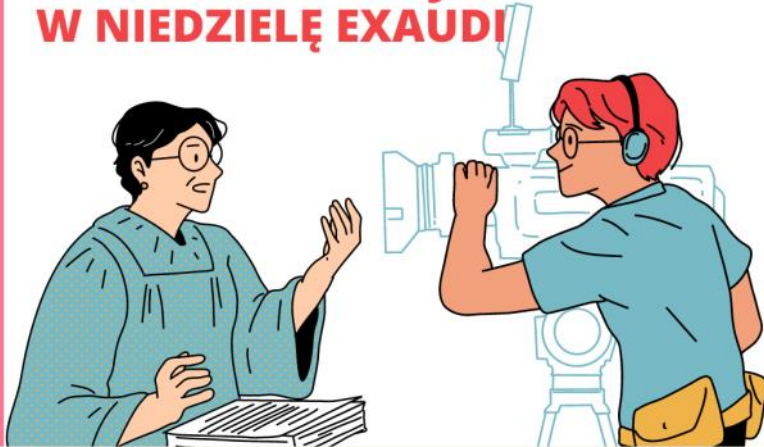
Turysta na to:

-Wcale się nie dziwię, przy takich cenach...

opracował ks. W. Froehlich

NABOŻEŃSTWO

**NAGRANIE 21 MAJA 2023
W NIEDZIELĘ EXAUDI!**

Plan działań

- 19.05. godz. 16.00 sprzątanie kościoła
- 21.05. godz. 9.30 próba zaangażowanych
godz. 10.00 próba pieśni
godz. 10.30 nagranie
- 28.05. godz. 8.30 transmisja na TVP Kultura

BYŁE EWANGELIA BYŁA ZWIASTOWANA!

Zapraszamy do uczestniczenia w ewangelickich nabożeństwach transmitowanych w TVP KULTURA o godz. 8.00 w następujących terminach:

- 7 maja 2023** – kościół Jezusowy w Zielonej Górze
28 maja 2023 – kościół św. Krzyża w Słupsku
11 czerwca 2023 – kościół św. Krzyża w Nidzicy
2 lipca 2023 – kaplica w Opolu
16 lipca 2023 – kościół Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie
6 sierpnia 2023 – kościół Świętej Trójcy w Szczecinie
20 sierpnia 2023 – kościół w Radomiu
10 września 2023 – kościół Pokoju w Świdnicy
1 października 2023 – kościół św. Szczepana w Toruniu
22 października 2023 – kościół ap. Piotra i Pawła w Tychach
12 listopada 2023 – kościół w Wiśle-Czarne
26 listopada 2023 – kościół Opatrzności Bożej w Zgierzu
10 grudnia 2023 – kościół „Eben-Ezer” w Dziegielowie
24 grudnia 2023 – kaplica w Białymstoku

KALENDARZ I WYKAZ OFIAR OGÓLNOKOŚCIELNYCH

1. noworoczna na Fundusz Socjalny (sty.): 452,00 zł
2. na Fundusz Stypendialny (luty): 302,80 zł
3. na Diakonię Polską (1. n. pas.): 287,00 zł
4. na Fundusz Bratniej Pomocy im Gustawa Adolfa:
5. na Domy Opieki (ofiara żniwna paźdz.):
6. na Fundusz Ewangelizacyjno-Misyjny (paźdz.):
7. Fundusz na Diasporę (list.):
8. Skarbonka Diakonijna: 570,34 zł
9. Szopienice - 470,00 zł

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WSZELKIE DAROWIZNY ZŁOŻONE NA RZECZ PARAFII! ZACHĘCAMY DO REGULARNEGO OPŁACANIA SKŁADKI KOŚCIELNEJ

Składkę można opłacać w kancelarii parafialnej lub przelewać na konto parafialne z dopiskiem darowizna - składka kościelna rok imię i nazwisko (pozwoli to na odliczenie wpłaconej kwoty od podatku):

25160014621816836860000001

Dla innych darowizn obowiązują te same konta. Poniżej przedstawiamy wyciąg z regulaminu parafialnego dotyczący zasad opłacania składek kościelnych. Jednocześnie przypominamy, że pełnoprawny udział np. w wyborach do rady parafialnej lub jakichkolwiek głosowaniach podczas zgromadzeń parafialnych mają osoby, które znajdują się na liście parafialnej, czyli są członkami parafii pod względem formalnym, na co składa się również opłacenie składki kościelnej. Zachęcamy państwa do cyklicznych wpłat, które można realizować np. przez stałe, miesięczne zlecenia bankowe, rozkładając roczną należność na 12 mniejszych kwot (np. w przypadku, gdy miesięczne wynagrodzenie wynosi 2400 netto, to roczna składka kościelna wynosi 288 zł. Kwotę dzielimy przez 12, co daje nam miesięcznie 24 zł. W swoim banku dokonujemy zlecenia miesięcznej dyspozycji kwoty w wysokości 24 zł na konto bankowe parafii).

SKŁADKA KOŚCIELNA - Regulamin Parafialny Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej

ZASADY OGÓLNE

§ 7

1. Każdy członek Parafii, który został konfirmowany i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić **co najmniej 1%** jego dochodu.

2. W uzasadnionych przypadkach Rada Parafialna może zwolnić od tego obowiązku pojedynczych parafian bądź też określone grupy społeczne np. uczniów, studentów, bezrobotnych, czy też rodziny przeżywające okresowe trudności finansowe. W uchwale dotyczącej zwolnienia powinien być określony czas trwania tego zwolnienia.

PLAN NABOŻEŃSTW NA MAJ/CZERWIEC 2023

DZIEŃ	SŁUPSK D	SŁUPSK PL	ŁĘBORK	GARDNA
07.05 4. po Wielkanocy		10.30 		
14.05 5. po Wielkanocy		10.30 	8.30	
18.05 Wniebowstąpienie		17.00		
21.05 6. po Wielkanocy		10.30 		
27.05 sobota	Gardna!!			11.00
28.05 Zesłanie Ducha Św.		10.30 	8.30	
04.06 Święto Trójcy Św.		10.30 		
8.06 (czwartek) Zjazd Bratniej Pomocy		14.00 		
11.06 1. po Trójcy Św.		10.30 	8.30	
18.06 KONFIRMACJA		10.30 		

ZAPLANOWANE WYDARZENIA

DATA	GODZ.	WYDARZENIE	MIEJSCE
10.05	18.00	Spotkanie dla zainteresowanych kościołem	SCDiD
10.05	19.30	Koncert Wieczory muzyczne	kościół
12.05 02.06	17.00	Spotkania dla kobiet	SCDiD
19.05	16.00	Porządkowanie kościoła przed nagraniem	kościół
04.06	10.30	Nabożeństwo Światowego Dnia Modlitwy	kościół